

Giúp người mà "gặp họa"

ISSN: 2734-9195 09:50 11/09/2025

Mỗi người cần học cách kiểm soát sân hận, thực tập từ bi và chính niệm trong ứng xử. Khi ấy, xã hội sẽ bớt đi những bi kịch oan trái, những tấm lòng thiện nguyện sẽ được lan tỏa đúng giá trị.

Những ngày đầu tháng 9/2025, dư luận cả nước xôn xao trước thông tin hai anh em tại Bắc Ninh khi đang trên đường về đã dừng lại giúp người gặp tai nạn giao thông, nhưng lại bị người thân nạn nhân hiểu nhầm là “kẻ gây tai nạn” và lao vào hành hung đến mức nhập viện.

Hành động đẹp, mang ý nghĩa cứu giúp trong hoạn nạn, đáng lẽ được ghi nhận và biết ơn, lại trở thành nguyên nhân dẫn đến bi kịch thương tích.

Nhiều người thốt lên: “đúng là làm phúc phải họa”, câu thành ngữ vận vào trường hợp này, khiến không ít người ngậm ngùi xót xa.

Trong đời sống dân gian, câu “trong phúc có họa” thường được dùng để diễn tả sự đan xen bất ngờ của số phận: khi đang hưởng may mắn thì bất ngờ tai ương ập đến. Quả thật, hai anh em ở Bắc Ninh đã làm việc lành, cứu giúp người bị nạn, đó là **thiện nghiệp**.

Nhưng, họ lại gặp họa, bị hành hung, thương tích nặng nề.

Cái gọi là “phúc” và “họa” vốn không tách rời, mà chỉ là biểu hiện của dòng nhân duyên tương tác. Đức Phật từng dạy trong Kinh Tương Ưng Bộ (SN 36.21 – Sallatha Sutta, Kinh Mũi Tên) rằng: “*Người phàm phu bị khổ đau thì khổ đau ấy như bị bắn hai mũi tên: một mũi tên thân xác và một mũi tên tâm lý. Người trí, khi khổ đau xảy đến, chỉ bị một mũi tên mà thôi*”. Ở đây, “họa” không phải vì làm thiện, mà là do duyên khác – tâm sân hận của người khác, tạo thêm “mũi tên thứ hai”.

Ảnh chụp màn hình sự việc được quay lại

Kinh Tăng Chi Bộ (AN 3.57 – Sīvaka Sutta, Kinh Si-va-ca), đức Phật giải thích rằng khổ đau con người gánh chịu có nhiều nguyên nhân: do nghiệp cũ, do thời tiết, do bất cẩn, do người khác gây ra...

Việc hai anh em bị thương không phải là “ác báo” của hành động cứu người, mà chỉ là kết quả từ một duyên khác xen vào trong hoàn cảnh đó.

Kinh Trung Bộ (MN 135 – Cūḷa-kamma-vibhaṅga Sutta, Kinh Tiểu Nghiệp Phân Biệt), đức Phật khẳng định rõ: “Ai hay bố thí, người ấy được nhiều tài sản. Ai hay hành thiện, người ấy được nhiều an lạc”. Hành động cứu người của hai anh em chắc chắn là thiện nghiệp, và thiện nghiệp ấy sẽ trở quả tốt lành, cho dù hiện tại họ phải chịu đau thương.

Gốc rễ bi kịch này là sự sân hận và vội vàng của những người thân nạn nhân.

Kinh Pháp Cú (Dhammapada, kệ 5):

*“Không bao giờ ở đời,
Hận thù diệt hận thù,
Chỉ có từ bi diệt,
Đó là định luật ngàn thu”.*

Nếu trong giây phút ấy, họ biết kiềm chế, khởi tâm từ bi thay vì sân hận, bi kịch sẽ không xảy ra. Hành vi bạo lực sẽ tạo thêm ác nghiệp cho họ, trong khi hai anh em dù bị thương tích, nhưng vẫn mang trong mình thiện nghiệp cứu người.

Dưới ánh sáng của nhân duyên cuộc sống, hai anh em cứu người gặp họa đã phải chịu đau đớn, nhưng câu chuyện của họ đã lan tỏa, khơi dậy sự trân trọng

và lòng cảm thông của xã hội.

Từ sự kiện này, bài học rút ra, phải luôn trân trọng và bảo vệ người làm việc thiện, nếu không, sự sợ hãi bị liên lụy sẽ khiến xã hội thiếu đi những bàn tay giúp đỡ trong hoạn nạn. Đồng thời, pháp luật cần nghiêm minh trừng trị hành vi bạo lực vô cớ, để nuôi dưỡng niềm tin xã hội.

Mỗi người cần học cách kiểm soát sân hận, thực tập từ bi và chính niệm trong ứng xử. Khi ấy, xã hội sẽ bớt đi những bi kịch oan trái, những tấm lòng thiện nguyện sẽ được lan tỏa đúng giá trị.

Trong phúc có thể có họa, nhưng nếu giữ vững chính kiến và từ tâm, thì trong họa lại mở ra phúc, phúc của sự thức tỉnh, phúc của lòng người cảm thông, phúc của niềm tin bất diệt rằng thiện hạnh là ánh sáng soi rọi nhân gian.

Tác giả: **Lý Liên Thành** - Gia Bình, Bắc Ninh